

Lierskogen Vel og Samfunnslag
Heiaveien 2
3420 Lierskogen
LierskogenVSL@gmail.com

Lierskogen, 2. februar 2024

Til: Lier kommune
Kopi til: Statens vegvesen
Buskerud fylkeskommune
Statsforvalteren i Oslo og Viken
Ordfører og gruppeledere i Lier kommune

Deres ref: MTHO/2023/2296-6

Prinsippavklaring Sagvollskogen – forhåndshøring

Lierskogen Vel og Samfunnslag takker for muligheten til å komme med en uttalelse på innsendt søknad om prinsippavklaring fra Arkitektene Astrup og Hellern samt Grindaker Landskapsarkitekter på vegne av Dpend Eiendom AS.

Omsøkte prinsippavklaring må i realiteten oppfattes som et planinitiativ etter PBLs §§ 12-11 og 12-14, med hensikt å unngå videre vurdering av Sagvollskogen i kommende kommuneplanbehandling eller i forhold til krav om områdeplan/kommunedelplan på Lierskogen.

Lierskogen Vel og Samfunnslag vil på det sterkeste motsette seg at kommunen imøtekommer planinitiativet, som åpner for igangsetting av detaljerte utbyggingsplaner uavhengig av en overordnet plan for stedsutvikling på Lierskogen. Det er hevet over tvil at en realisering av de planer som foreligger i planinitiativet vil få enorme konsekvenser for lokalsamfunnet.

Sagvollskogen er lokalisert sentralt på Lierskogen med kort avstand til Lierskogen sentrum med skole, nærbutikk, barnehager, restaurant, kirke og samfunnshus. Det er etablerte boligområder tett inntil Sagvollskogen i både øst, vest og nord. I sør grenser området mot et kulturlandskap bestående av gårder, staller og jorder. Den viktige Foksmyra er rett i nærheten og tilsvarende Kjekstadmarka med populære turområder.

Medvirkning

Lierskogen Vel og Samfunnslag mener det er svært uheldig at det er lagt liten vekt på å ivareta lokalbefolkningens interesser i denne saken. Lier kommune må ta ansvaret for prosessen forut for behandlingen av kommuneplanen i 2019. Krav til medvirkning¹ er nedfelt i PBL, men Lier kommune lyktes dessverre ikke med må å informere lokalsamfunnet. I kombinasjon med et svært misvisende innsalg av Sagvollskogen, bidro dette til få innsigelser mot planen. Innbyggerne ble lovet kompetansearbeidsplasser i teknologibedrifter, at arealet

kun skulle være 220 daa med store buffersoner mot eksisterende bebyggelse og lav belastning på lokalveinettet².

Prosjektet som presenteres i dag, har et helt annet innhold og omfang. Det har vokst 20% til 264 daa. Dpend foreslår 17 meter høye bygninger som vil være synlige fra store deler av Lierskogen. Forslaget har høy utnyttelsesgrad og et dominerende industripreg. Forslagsstiller kaller det «*et næringsområde, med hovedvekt på lager og logistikkbygg, verksted og produksjonslokaler*»³. Dette klassifiserer SSB som *industri*⁴. Sagvollskogen er altså tenkt som et *industriområde*.

Først nå forstår innbyggerne hva en utvikling av Sagvollskogen innebærer, og engasjementet er stort! Lierskogen er et fantastisk sted å bo, men omfattende utviklingsprosjekter som dette – og spesielt uten en overordnet visjon for Lierskogen – er en trussel mot det miljøet vi ønsker å ta vare på. Dette er kommet klart til uttrykk både på folkemøtet 7. november 2023 og med de mer enn 1200 underskriftene på vår underskriftskampanje. Den fokuserer spesielt på behovet for helhetlige grep.

Her bør det legges til at Lierskogen Vel og Samfunnslag har tilrettelagt for transparens og informasjonsflyt i saken. Vi var derfor forundret over at Dpends søknad om prinsippavklaring til kommunen, 3 uker etter folkemøtet, inneholdt mye ny informasjon. Opplysninger om økt tomteareal, byggehøyder og fotavtrykk ble ikke delt med de 250 innbyggerne som møtte opp på folkemøtet. Det er lite tillitsvekkende at Dpend ikke benyttet plattformen, som vi gav dem, til å presentere helt sentralt materiale.

Stedsutvikling

God stedsutvikling på Lierskogen er helt avhengig av at Sagvollskogen (Kjenner Øst) tas inn i en KDP for E18-korridoren, i tråd med det tydelige vedtaket i SP 59/2019:

«Det tas initiativ til å utarbeide kommunedelplan for veisystemet i E-18 korridoren fra Drengsrud i Asker til Tranby-krysset der en tar med arealbruken i tilliggende områder så langt det er nødvendig for å få et helhetlig grep. Kommunedelplanarbeidet gjøres i tett samarbeid med Asker kommune, vegvesenet i nye Viken og Lierskogen Vel. Næringsområdet 1 Kjenner Øst⁵ inngår i kommunedelplanen.»⁶

Kommunedelplanen nevnt over og detaljregulering av Sagvollskogen er i aller høyeste grad avhengige av hverandre og kan ikke gjennomføres parallelt. Gjeldende kommuneplan har ikke løsninger for helhet og samordning av infrastruktur, arealbruk og miljø på Lierskogen. Detaljregulering for Sagvollskogen eller andre større/viktige arealer kan derfor ikke gjennomføres først og derved legge avgjørende premisser for overordnede planer og helhetsløsninger.

Legg ellers merke til at vedtaket presiserer at *tilliggende områder* skal tas inn i KDPen. Her er det kort vei til en områdeplan/KDP for *hele* Lierskogen – som er det vi ønsker.

Vi ber Lier kommune om å avvise søknaden om prinsippavklaring!

Lierskogen Vel og Samfunnslag begrunner sin innstilling med fire momenter:

1. Trafikkanalysen som er lagt til grunn, har store mangler

- a. Trafikkanalysen som Dpend har fått utført ble gjort i perioden med hjemmekontor og lite trafikk⁷ grunnet pandemi og nedstengning. En slik analyse er ikke tilstrekkelig som grunnlag i denne sammenhengen.
- b. Den fokuserer **kun** på hvordan tungtrafikk fra Sagvollskogen kan komme seg fort av/på E18, med utgangspunkt i Tranby- og Heiakrysset.
- c. Den vurderer **ikke** hvordan økt trafikk vil påvirke lokalsamfunnet eller trafikksikkerheten for myke trafikanter. Den belyser heller ikke hvor ille situasjonen for myke trafikanter er i dag.
- d. Den vurderer **ikke** hvordan det øvrige veisystemet vil påvirkes. Allerede i dag er det tilbakeblokkeringer i flere kryss på normale hverdager. Når E18 stenges og Drammensveien blir omkjøringsvei er det kaos.
- e. Den gir **ikke** en reell beskrivelse av fotgjengertrafikken. Denne må telles på nytt og på riktige steder.
- f. Den tar **ikke** med økt belastning fra nye utbyggingsprosjekter (etter 2021), blant annet 450 nye boliger på Tranby. Analysen legger 90 nye boliger på Lierskogen til grunn, det reelle tallet er 182⁸.
- g. Den gir **ikke** et fullstendig bilde av de trafikale konsekvensene av Sagvollskogen.

2. Nedbygging av natur

Naturrapporten leser vi i lys av NRKs artikler om naturtap og programserien «Oppsynsmannen» i samme kanal. Lierskogen Vel og Samfunnslag minner om slagordet *Grønne Lier* som Lier kommune liker å pynte seg med. Hvordan er nedbygging av Sagvollskogen forenlig med *Grønne Lier*?

Grønne Lierskogen holder på å bli grå. Fylkesveien er i ferd med å bli en trafikkfarlig korridor, omgitt av dominerende næringsbygg. Nylig har Toyota bygget nye lokaler, Dekksenteret er i gang og Felleskjøpet planlegger ny, stor filial for detaljhandel. I løpet av de siste tiårene har Lierskogen blant annet fått:

- Liertoppen
- Bauhaus
- Oda
- Bama
- Bildeler
- Mester Grønn
- Norpeis
- Faglis
- Montér
- Kiwi

Lierskogen Vel og Samfunnslag mener at naturmangfoldet hverken er vurdert grundig nok eller tillagt tilstrekkelig vekt i den innsendte søknaden om prinsippavklaring. Det er heller ikke vurdert hvordan tiltaket påvirker barn og unge: deres oppvekstvilkår, interesser eller mulighet for lek i nærskoger. Dette er et krav til all planlegging.

Sagvollskogen har høy bonitet og et rikt naturmangfold. Rik svartorsumpskog⁹ er registrert i området, noe som indikerer at dette er et skogs- og myrlandskap. Naturtypen er vurdert til sårbar og bør virkelig ikke bygges ned. For å overleve krever økosystemet en stor og sammenhengende vernesone fra nord til sør.

Det er registrert sjeldne fugler som fiskemåke, hønsehauk, sanglerke og grønnfink¹⁰ i nærheten. Sagvollskogen har også viktige bekker knyttet til Dikemarksvannene, med blant annet en viktig storørretstamme. Lier kommune må ta større ansvar for det unike naturmangfoldet vi har i kommunen.

3. Forankring i planer

Lierskogen er et stort område, men er så å si ikke-eksisterende i Lier kommunes kommuneplan. *Stedet* Lierskogen er ikke beskrevet, selv om det er ett av fire steder som er utpekt som lokalsenter i kommuneplanen. Lierskogen er bare nevnt én gang i samfunnsdelen (lokalsenterutvikling) og seks ganger i arealdelen, hvorav tre har med pukkverket å gjøre og én med trafikk.

Sagvollskogen er svakt forankret i gjeldende kommunale planer¹¹. I «Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027» listes det dessuten opp en rekke forventninger, som vi mener kommunen må vurdere nøye:

«(45) Omstillingen til lavutslippssamfunnet og bidrag til oppnåelse av klima- og miljø målene prioriteres gjennom arealplanlegging som reduserer utslipp, arealbeslag og transportbehov. Regjeringen oppfordrer kommunene til å sette seg mål for å redusere nedbyggingen.

(47) Ved revidering av kommuneplanens arealdel, vurderer kommunen om tidligere godkjent arealbruk skal endres av hensyn til klima, naturmangfold, kulturmiljø, jordvern, reindrift, klimatilpasning, samfunnssikkerhet og et hensiktsmessig utbyggingsmønster.

(48) Omdisponering og nedbygging av karbonrike arealer, inkludert myr, tidevannssump og andre typer våtmark og skog, unngås så langt som mulig, slik at arealenes evne til lagring og opptak av karbon opprettholdes.

(49) Fortetting og transformasjon av bolig- og næringsområder vurderes før nye, større utbyggingsområder settes av og tas i bruk.

(53) Viktig naturmangfold, jordbruksareal, vannmiljø, friluftslivsområder, overordnet grønnstruktur, kulturmiljø og landskap kartlegges og sikres i planleggingen. Samlede virkninger av eksisterende og planlagt arealbruk vektlegges.»

4. Det er nå vi bestemmer Lierskogens framtid – la oss ta kloke valg!

Lierskogen Vel og Samfunnslag har i flere år advart mot dårlig stedsutvikling og manglende trafiksikkerhet, uten særlig forståelse eller gjennomslag. Nå kan vi se resultatet. Lierskogen er blitt en usammenhengende lappeteppe-bygd, hvor «alle» som vil bygge, stort sett har fått lov til det. Det er ikke tatt helhetlige grep for å se Lierskogen under ett.

Befolkningen sitter igjen med ulemper i form av uoversiktlig og farlig trafikkavvikling, støy og støv fra E18, lite estetiske omgivelser, problemer i grensesnittet mellom næring og boliger samt mangel på både barnehageplasser, eldreboliger og møteplasser for gammel og ung. Den generelle opplevelsen er at Lierskogen er nedprioritert. Det er ikke en naturlov at det må være slik. Det finnes gode eksempler på områder som blir ivaretatt på en langt mer omsorgsfull måte.

Lierskogen har problemer og Lier kommune har ikke kapasitet i planavdelingen. Det betyr likevel ikke at utvikleren bør sitte i førersetet i dette prosjektet. Et så stort inngrep som Sagvollskogen kan bli, krever ekstra innsats fra kommunen som planmyndighet. Det er viktig at lokalbefolkningen og lokalmiljøet blir hensyntatt. Vi savner blant annet garantier om utbedringer av trafiksikkerheten. Denne er godt belyst gjennom en artikkelserie¹² i Lierposten denne vinteren. Problemene må finne løsninger i en områdeplan/KDP for Lierskogen.

Lierskogen Vel og Samfunnslag oppfatter denne prinsippavklaringen som et forsøk på å forsere vanlige prosesser. **Vi er bekymret for en situasjon hvor Dpend er kommet så langt i sine forberedelser, at det ikke er noen vei tilbake.**

På det tidligere nevnte folkemøtet om pågående planprosesser på Lierskogen, fokuserte mange på nettopp det å finne gode løsninger. Ordfører, Kjetil Kivle, oppsummerte det godt:

«Det viktigste er at vi klarer å se Lierskogen under ett. Det er en helt fantastisk plass dere har her oppe, og det må vi ta godt vare på, og det må vi gjøre sammen med dere.»

Lierskogen Vel og Samfunnslag er klare til å samarbeide med ordfører Kjetil Kivle, politikere og administrasjon, samt utbyggere, men da må det være et tydelig fokus på Lierskogens beste, ikke utbygges fortjeneste og utålmodighet. Og vi må planlegge – før vi handler.

Hilsen

Ingrid Lønningdal, styreleder
Lierskogen Vel og Samfunnslag

Vedlegg:

- Underskriftskampanje
- Referat fra folkemøte 7. november 2023

¹ Kravet om medvirkning er nedfelt i plan- og bygningslovens § 5-1 Medvirkning:

«Enhver som fremmer planforslag, skal legge til rette for medvirkning. Kommunen skal påse at dette er oppfylt i planprosesser som utføres av andre offentlige organer eller private.»

I lovkommentaren til paragrafen står det at «[p]lanmyndigheten skal gjennom hele planarbeidet sørge for åpen, bred og tilgjengelig medvirkning i lokalsamfunnet og dialog med organiserte og uorganiserte interesser. Planmyndigheten skal tilstrebe størst mulig offentlighet og reell medvirkning i planprosessene».

² Rambøll, «Notat. Kjenner Øst, redusert alternativ - Sagvollskogen», 28. mai 2018

³ Prinsippavklaring Sagvollskogen, side 5.

⁴ Disse virksomhetene klassifiseres som C-næringer, altså industri. Se SSB for videre lesning: <https://www.ssb.no/klass/klassifikasjoner/6>

⁵ Sagvollskogen ble tidligere kalt Kjenner Øst.

⁶ Søren Falch Zapffe (H) sitt forslag ble vedtatt med 31 stemmer (17H, 5FRP, 3KRF, 3SP, 3V) da det ble satt opp mot formannskapetets innstilling som fikk 18 stemmer (14AP, 2MDG, 1SV, 1U), jmf møteprotokollen.

⁷ Trafikkanalysen refererer til www.trafikkdata.no og en trafikkende på 850 kjøretøyer i makstimen på tellepunkt «Liertoppen Nord». I dag viser samme kilde makstimer på mellom 1000-1200, noe som er en betraktelig økning fra koronahøsten 2021.

⁸ Trafikkanalysen legger til grunn kun 90 nye boliger på Lierskogen (Områdene 30, 31, 35 og 37 i kommuneplanens arealdel, jmf Norconsult sitt «Prinsippnotat» med vedlegg datert 16.09.2021). Thorgeir Bjerknes viser til hele 182 nye boliger på Lierskogen («Referat fra folkemøte», side 2), i tillegg til ca 100 nye boliger på Reistad. Økt trafikk fra Felleskjøpet (detaljhandel) ser heller ikke ut til å være tatt med i trafikkanalysen.

⁹ Rik svartorsumpskog er registrert som sårbar i Norsk rødliste for naturtyper. Dette er en kalkrik myr- og sumpskogsmark med dominans av edellauvtrær.

¹⁰ Informasjonen er hentet fra naturbasekartet til Miljødirektoratet.

¹¹ Vi ønsker å sette søkelyset mot et utvalg tema- og handlingsplaner i Lier kommune, som er relevante i saken:

- a. I «**Handlingsplan for næringsutvikling 2023-2026**» er ikke Lierskogen eller Tranby nevnt i henhold til næringsutvikling.
- b. I «**Folkehelsestrategi 2019-28**» påpekes det at «*befolkningens helse skal ivaretas i kommunens planlegging, dette følger av folkehelseloven og plan- og bygningsloven. Integrasjon av folkehelse i planer er et viktig virkemiddel i det systematiske folkehelsearbeidet.*» Vi minner om at dagens Lierskogen er bilbasert, fordi forholdene for mye trafikanter er svært farlige. Hensyn til barn og unges interesser er ikke vurdert.
- c. I «**Klimaplan 2024-30**» (på høring nå) presenteres Liers plan for oppfølging av Parisavtalen og omstilling til lavutslippssamfunnet. «*Miljødirektoratet har utarbeidet en oversikt over arealbruk og utslipp av klimagasser. Lier kommune har store arealer med skog, natur og jordbruk, og hadde et netto opptak av klimagasser per 2015 på 69 030 tonn Co2e (...) det er viktig å være klar over landbrukets og skogens betydning for opptak av klimagassutslipp. Ved å styrke kvaliteten på jorden, drifte skog aktivt og hindre avrenning kan jordas evne til å ta*

opp Co2 styrkes ytterligere.» (side 16) Hvordan påvirker nedbygging av Sagvollskogen dette klimaregnskapet?

- d. I «**Langsiktig arealstrategi 2009-40**» kan vi under overskriften «2.4 Utvikling av lokalsentra» lese: «Det er ønskelig med en viss utvikling i sentrene Lierskogen, Tranby og Sylling. Det legges til rette for en utvikling som er tilpasset stedenes størrelse og struktur og som er i tråd med målsettingene i Grønne Lier. Dette tilsier at videre utbygging ikke kan bli for omfattende og at det må stilles krav til at den bidrar til å styrke og utvikle lokalsenteret og samtidig bidrar til å ivareta dets karakter.» Vi mener at Sagvollskogen, i kraft av sin størrelse og nærhet til både boligområder og Lierskogen sentrum, er i konflikt med målsetningen i arealstrategien.
- e. I «**Planstrategi 2020-23**» omtales KDP for E18-korridoren og rekkefølgekrav ifm Kjenner Øst/Sagvollskogen. Følgende legges til: «Utvikling av Sivilforsvarstomta og Lierskogen-området generelt vil også ha behov for et bedre trafikksystem. Planarbeidet må forventes å bli langvarig og ressurskrevende.» Planoppstart var forventet i 2022, men her har lite skjedd. Dette er nok et argument for at det vil være forhastet å gå videre med Sagvollskogen nå.

¹² Lierposten har rettet fokus på trafikksikkerheten til myke trafikkanter langs Drammensveien i forbindelse med Viken fylkeskommune sin trafikkrapport og oppsetting av autovern. Autovernet er et trafikksikringstiltak for bilister og har gjort det livsfarlig for myke trafikkanter å ferdes på strekningen. Artiklene kan leses her:

2. januar 2024: *Refses sikkerhetstiltak: – Før var det farlig, nå er det livsfarlig*

<https://www.lierposten.no/refses-sikkerhetstiltak-for-var-det-farlig-na-er-det-livsfarlig/s/5-65-284777>

18. januar 2024: *Går med hjertet i halsen hver dag: – Jeg skjønner faktisk ikke hvordan myndighetene tør dette*

<https://www.lierposten.no/gar-med-hjertet-i-halsen-hver-dag-jeg-skjonner-faktisk-ikke-hvordan-myndighetene-tor-dette/s/5-65-286304>

19. januar 2024: *Slik svarer de på kritikken: – Det er få gående på strekningen*

<https://www.lierposten.no/slik-svarer-de-pa-kritikken-det-er-fa-gaende-pa-strekningen/s/5-65-286487>